

De bezwering

Het was er donker, in de antiekwinkel. Lynn bleef in de buurt van het raam, zodat haar ogen konden wennen aan de duisternis. Dicht bij het raam stonden een eiken tafel, stoffen stoelen, gipsen heiligenbeelden, een oud vaandel en een gietijzeren houder met een pook.

Verder in de winkel zag ze oude boeken staan, een harmonium, nog meer stoelen en een opgezette reiger. Een enorme wereldbol trok haar aandacht. Hij stond naast een dressoir dat glom van de was. Midden op het dressoir troonde een grotesk beeld van ebbenhout. De globe vond ze interessanter.

- Kunt u het vinden? hoorde ze vragen.

Achter in de winkel, tegen de zijwand van een doorgang die afgesloten was met een roodfluwelen gordijn, zat een man achter een oud rolbureau. Hij hing ontspannen in zijn stoel.

- Ik kijk maar even, zei Lynn. Ik kwam hier voorbij en ik vroeg me af wat u zoal verkoopt.

- Antiek, zei de man. Hij stond op en trad in het licht.

De antiquair was ongeveer tien jaar ouder dan zij. Een vriendelijk gezicht, vond Lynn.

- Dat vermoedde ik al, zei ze. De inboedel lijkt me niet nieuw.

- Nee, zei hij, het is allemaal al een tijdje uit de verpakking.

Een guitige glimlach, maar niet overdreven, eerder mild.

Lynn wilde niets kopen, maar ze was al zo vaak langs deze winkel gekomen, dat ze nu weleens binnen wilde kijken.

- Ik zie daar een harmonium staan, zei Lynn. Heeft u toevallig ook oude muziekboeken?

- Helaas, die heb ik niet. U bedoelt oude bladmuziek? Of boeken over muziek?

- Ehhh... Allebei?

- Da's nou jammer, zei hij. Die zijn toevallig net op.

Lynn staarde hem aan.

- Ik maakte maar een grapje, zei hij. Woont u hier in de buurt? Ik heb u, dacht ik, een keer voorbij zien komen.

- Ik kom hier inderdaad vaker langs, maar ik woon in het centrum. Mijn moeder woont in deze buurt.

- In het verzorgingstehuis, misschien?

- Ja, zei Lynn verrast. Hoe weet u dat?

- Nu ik zo voor u sta, valt me op hoe lang u bent. Ik heb daar een keer in de lift gestaan met een lange vrouw. Volgens mij was u dat.

- Dat is zeer wel mogelijk, zei Lynn. Ging ik naar de bovenste etage?

- Eens even denken... Nee, dat weet ik niet meer. Maar u komt daar regelmatig? Ach, wat zeg ik nu?

Natuurlijk komt u daar vaker. Uw moeder woont in het verzorgingscentrum. Net als mijn moeder.

- O ja?

- Ze is eenennegentig. Een krasse dame. Niet stuk te krijgen.

- Mijn moeder gaat al richting de vierennegentig, zei Lynn.

- Zo, dat is pas kras. En nog scherp van geest?

- Nee, niet echt, zei Lynn. Scherp van tong, op een heldere dag. Meer mogen we niet verwachten.

- Ik ken dat. Mijn moeder doet niets anders dan gif spuien. Ik ben nog maar amper binnen, of ze begint al te schelden. Op het tehuis, op mij, op het weer...

- Vervelend, zei Lynn. Gaat u vaak naar haar toe?

- Zo ongeveer twee keer per maand. Ik heb het druk met de winkel.

Lynn keek de winkel rond. Ze kon zich niet voorstellen, dat die hem veel werk opleverde. Ze had er nog nooit iemand binnen gezien.

Opeens bedacht ze dat je van buiten af de antiquair niet kon zien zitten. Maar hij zag wel de nieuwsgierige gezichten voor de etalage. Ongetwijfeld had hij gezien hoe ze met een hand tegen de ruit de duisternis probeerde te doorgronden.

- Houdt u van antiek? vroeg hij geïnteresseerd.

- Van sommige dingen. Als het nog waardevol is. Ik houd niet van antiek alleen maar omdat het oud is.

- Dat is een interessante visie, zei de man en hij wees naar de globe. Ik zag u naar de globe kijken. Die vindt u waardevol?

Lynn glimlachte flauw.

- Zo'n oude globe lijkt misschien niet meer waardevol, zei ze, omdat we tegenwoordig over een nauwkeurige weergave van de aardbol kunnen beschikken.

- Ja?

- Maar dankzij die globe weten we wel hoe de mensen van vroeger de aarde zagen.

- Ook dat, zei hij toegeeflijk. Mij lijkt echter, dat de oude mens net zo dorstig was als de moderne mens.

Hij pakte de bol vast bij de koperen evenaar en klapte hem open. Het was een bar.

- Weet u, zei Lynn, zo eenmaal per maand lukt het me om een domme indruk te maken.

De antiquair lachte.

- Welnee, u bent toch niet dom, beste mevrouw.

- Het is maar een indruk, zei Lynn. Eigenlijk ben ik heel slim.

- Ik geloof u. En u bent ook muzikaal!

- Valt dat harmonium nog te bespelen?

De man volgde haar blik naar het muziekinstrument.

- Nee, helaas niet meer. Maar het staat wel leuk, vindt u niet?

- U bedoelt hier, of meer in het algemeen?

- Hier. Het geeft de zaak enig aanzien, al die toetsen en knoppen.

- Waarom knapt u hem niet op? vroeg Lynn.

- Och, niemand koopt nog een harmonium. De mensen willen een elektriek ding. Waardevol is het niet.

- Wat vraagt u er voor?

- Niets, zei de man. Ik verkoop hem niet.

- O, zei Lynn. Heeft u nog meer spullen hier, die u niet verkoopt?

- Eens even denken... Mijn bureau, dat wil ik niet kwijt... En dat Afrikaanse beeld, daar ben ik zeer aan gehecht. Weet u wat voor beeld dat is?

- Geen idee. Ik heb geen verstand van Afrikaanse kunst. Het lijkt op een krijger die een speer vasthoudt.

- Bijna goed. Het is een priester met een staf.

- Een priester uit Afrika?

- Ja, zei de man. Nee... niet een priester zoals wij die kennen. Een voodoo-priester. Hij spreekt een bezwering uit.

- Wat voor bezwering?

- Ja... zei de antiquair. Wat voor bezwering...

- Ik kan u beter meteen vertellen, zei Lynn, dat ik niet gelovig ben, niet bijgelovig en dat ik deze maand mijn domme indruk al verbruikt heb.

Hij schudde glimlachend nee, gebaarde dat ze het beeld van dichtbij moest bekijken en wees toen naar de onderkant van de houten staf. Lynn zag daar iets wits zitten.

- Wat is dat? vroeg ze nieuwsgierig.

- Een giftand, zei de man. De giftand van een slang.

- Werkelijk? Wat interessant...

Ze ging weer rechtop staan.

- Heel interessant, zei de man. En het werkt nog ook!

- De bezwering? zei Lynn verbaasd.

- Jawel!

- Wat is dat dan voor een bezwering?

- Dankzij dit beeld, zei de man, die liefdevol zijn hand op de priester legde, komt mijn moeder hier niet meer naar toe.

- Uw moeder? Die in het verzorgingstehuis?

- Dezelfde. Ze is overigens mijn enige moeder, maar dit terzijde.

- Dat snap ik niet, zei Lynn. Wat heeft een bezwering nou te maken met het feit dat uw moeder liever niet naar uw winkel komt?

- O, maar ze komt hier maar al te graag. Dat haalt ze makkelijk, al gebruikt ze dan een rollator. Ze kwam zelfs elke dag. Maar sinds ik dit beeld heb, is het afgelopen. Nee, zegt ze steeds, als ik haar uitnodig om een kopje thee te komen drinken, ik kom niet! Dat akelige beeld, ik krijg er nachtmerries van.

- Op die manier... zei Lynn. Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. Het ziet er eng uit.

- Het kan me niet eng genoeg zijn.

- Is uw moeder dan zo vervelend?

- Vreselijk, zei de man. Ze zou een engel nog zwartmaken. Niets en niemand deugt in haar ogen. Behalve zichzelf, uiteraard.

Lynn zuchtte. Het was haar al jaren duidelijk dat het zogenaamde lieve oudje zeldzaam was. Eerder was het oudje een sekreet op jaren, een oud geworden rotzak, een dwingeland achter een rollator.

- Komt me zeer bekend voor, zei ze.

- Uw moeder?

- Een kopie van uw moeder.

- Ach... dat spijt me voor u.

- Mij ook, zei Lynn. Maar ik vraag me iets af.

- Wat dan?

- Waarom zegt uw moeder u niet, dat u het beeld weg moet doen, als ze zo'n moeilijk mens is?

- Zaken, zei hij kortaf. Waar zij een warm gevoel van krijgt, dat zijn zaken. Ze vindt het heel belangrijk dat ik geld verdien. Ik ondersteun haar namelijk financieel.

- Ja, allemaal goed en wel, maar...

- Dit beeld is een kostbaar beeld. Zowat het duurste object hier in de winkel.

- Dat ding? zei Lynn. Het ziet er wel eng uit, maar ik kan niet zeggen dat de kwaliteit er vanaf straalt.

- Toch is het kostbaar. En daarom blijft het hier staan. Anders wordt het nooit verkocht.

- Maar u wilt het niet kwijt, zei u daarstraks.

De antiquair glimlachte geduldig.

- Weet u wel heel zeker, vroeg hij, dat u slechts eenmaal per maand een domme indruk maakt?

Lynn trok haar wenkbrauwen op. Ze keek naar het beeld, de voodoo-priester die een staf ophield, alsof hij haar maande nog eens goed na te denken.

- Ik zie, zei de man, dat u het begrijpt.

Lynn knikte.

- Afijn, zei ze, ik ga maar eens naar huis. Ik ben toch al langer bij mijn moeder gebleven, dan ik van plan was.

- Problemen? vroeg de man.

- Hou op, zei Lynn. Niet eentje de moeite waard, maar ze wilde mijn bezoek gewoon uitmelken. Ik krijg er hoofdpijn van.

De antiquair nam haar voorzichtig bij een arm.

- Kom, zei hij, alsof hij een zieke naar de dokter begeleidde, ik bied u een kopje thee aan. Dat zal ons beiden goed doen.

- Nou, graag, zei Lynn. Daar ben ik wel aan toe.

- Tja... die oude mensen, zei de antiquair.

Ze liepen naar de doorgang bij het rode gordijn.

- Het probleem is, zei Lynn, dat ze te lang in leven blijven.

- Absoluut. En waarvoor?

- Geen idee. Ze zijn oud, dat is alles. Waardevol kun je die levens niet meer noemen.

- Er zijn ook fatsoenlijke ouderen, zei de man, die het gordijn voor haar openhield. Sympathieke bejaarden zelfs, die je graag op gaat zoeken.

- O ja? Ik kan het me niet voorstellen.

- Jawel, zei de man, terwijl het gordijn achter hen dichtviel. Dat moet wel. Ook wij worden oud, mevrouw.